

Neįvyko, bet įvyks.
Taip, ar ne?
Dar viena gėda.
Egipto asilai.
Irgi logika.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniui \$9.00
Queens Apskritis \$8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
In the Eastern States,
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 76

★ ★ ★

Richmond Hill 19, N. Y., Antradi., Baland.-April 25, 1950

★ ★ ★

Metai XL.

Dienraščio XXXII.

Sovietai atmetė Amerikos protestą dėl lėktuvo

Pabrėžė, kad Amerikos lėktuvas buvo įsiveržęs Latvijon

Maskva. — Sovietų vyriausybė atmetė Jungtinių Valstijų protestą dėl to, kad Baltijos Jūroje dingo Amerikos laivyno lėktuvas su 10 lakūnų.

Sovietų užsienio reikalų ministras Andrius Višinskis balandžio 21 d. įteikė Amerikos ambasadoriui Alanui Kirkui notą, kurioje tvirtina, kad:

Amerikinis bombanešis B-29 balandžio 8 d. įsiveržė į Latvijos orą, 13 mylių į pietus nuo Liepojos ir fotografavo Sovietų apsigynimo įrengimus.

Kuomet greitieji sovietiniai lėktuvai pastoj bombanešiui kelią ir liepė jam nusileisti į nurodomą aikštę, tai amerikona ėmė šaudyti; tuomet vienas Sovietų lėktuvas atsakė šūviais iš savo pusės. Tada bombanešis nuskrido atgal link jūros, dingdamas iš akių.

Sovietai nežino, ar žuvo tas amerikinis bombanešis, kuris susikirto su sovietiniais lakūnais. Bet jeigu jis žuvo, už tai tik patys amerikoniai kalti, nes bombanešis atsisakė nusileisti žemyn.

Sovietų vyriausybė atmeta Amerikos reikalavimus, kad Sovietai atsiprašytų už to bombanešio dingimą, kad atlygintų už jį ir už jo lakūnų gyvybes, kad nubaustų sovietinius lakūnus ir kad uždraustų jiems apšaudyti svetimus lėktuvus tokiuose atsitikimuose.

Sovietų atsakymo nota Amerikai vadina tuos reikalavimus "nesąmone ir išsisukinėjimais," kuriais amerikoniai mėgina pridengti faktą, kad jų bombanešis sulaužė sovietinę sieną ir sumindžiojo tautines teises.

Sovietų vyriausybė atmeta Jungtinių Valstijų tvirtinimą, kad tai buvęs ginkluotas amerikinis lėktuvas.

Lėktuvui sudužus, žuvo 35 jankiai Japonijoje

Tokio, Japonija. — Kalnan sudužo ir sudegė karinis amerikonių lėktuvas už 37 mylių nuo Tokio. Žuvo 35 asmenys, daugiausia oro kareiviai ir amerikiniai valdininkai.

WASHINGTON. — Senato komisija pradėjo svarstyti Trumano siūlymą dėl rendų kontrolės pratęsimo.

skaitytis su Kinijos žmonių pareikšta valia.

Gegužės 7 dieną įvyks dienraščio Vilnius šerininų suvažiavimas. Gerai padarys tie, kurie suvažiavimą doliu kitu pasveikins.

tuvas ir kad jis neperskri-
dęs į sovietinį plotą.

Sovietų Sąjunga nekeis savo taisyklių kas liečia įsiveržiančius į sovietinį plotą svetimus lėktuvus. Sovietų lakūnam yra ir bus įsakyta priversti tokius svetimus lėktuvus nusileisti žemyn, o jeigu jie priešinsis, tai apšaudyti įsiveržėlius.

Sovietai baigia savo notą, užreikšdami:

"Atsižvelgiant į nurodytus faktus, Sovietų vyriausybė patvirtina savo griežtą protestą (iš balandžio 11 d.) prieš Jungtinių Valstijų valdžią dėl to, kad karinis Amerikos lėktuvas šiurpiai sulaužė sovietinę sieną."

Atlanto kraštam ginkluoti išeikvojama 20 bilijonų dolerių per metus

London. — United Press apskaičiavo, jog Atlanto pakto kraštams ginkluoti prieš Sovietų Sąjungą yra išeikvojama beveik 20 bilijonų dolerių per metus, nes skaitant Amerikos išlaidų Marshallo planui ir hidrogeinei bombai.

Jungtinės Valstijos išleidžia 75 procentus visų Atlanto kraštų ginklavimosi lėšų. Bet jos verčia, kad ir kiti atlantiniai kraštai didintų karines savo išlaidas.

Kiekvienam amerikiečiui, vyrui, moteriai ir kūdikiui, vidutiniškai imant, išeina po \$87 karinių išlaidų per metus. Anglija tam išleidžia po \$44 nuo kiekvieno savo gyventojų per metus, Francija apie \$29, Kanada \$27.

Kariuomenė laužo Londono laivakrovių streiką

London. — Darbiečių valdžia atsiuntė 1,000 kareivių ir jūreivių, kad iškrautų 69 užstreikuotus prekinius laivus Londone.

Streikuoja apie 13,000 eilinių laivakrovių, atmesdami vadų įsakymą dirbti. Streikas kilo kaipo protestas dėl trijų laivakrovių pavarymo iš darbo. Jie buvo pavaryti su vadų užgyrimu už tai, kad veikliai dalyvaavo pernykščiame laivakrovių streike.

JERUZALĖ. — Jordano karalius Abdullah, Anglijos įnagis, nusprendė sau prijungti arabiskąją Palestinos dalį. Kiti arabų kraštai tam priešinasi.

MASKVA. — Sovietų Sąjungoj šiemet bus pagaminta antra tiek daugiau kvėpalų, negu pernai. Gaminama 125 kvėpalų rūšys.

Acheson neatsako sen. Cain'o klausimų apie dingusį lėktuvą

Washington. — Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson jau kelis kartus viešai kalbėjo po to, kai republikonas senatorius Harry P. Cain pastatė klausimus apie amerikinio lėktuvo dingimą Baltijos Jūroje, bet Achesonas dar nieko neatsakė į tuos klausimus.

Sen. Cain klausė: Kur tas lėktuvas iš tikrųjų skrido? Ar karinė vyriausybė davė jam leidimą skristi virš svetimos žemės? Kurioje būtent vietoje lėktuvas buvo apšaudytas?

Amerikos laivyno karininkai Vokietijoje pirmiau

pranešė, jog minimas lėktuvas skrido dėl lavinimosi iš Wiesbadeno, Vokietijoje, į Kopenhagą, Danijoje. Bet Jungtinių Valstijų departamentas savo protesto notoj Sovietams paskui sakė, kad tas lėktuvas skrido per Baltijos Jūrą.

Iš Anglijos atvykęs Intelligence Digest žurnalo redaktorius Kenneth De Courcy balandžia 15 d. pareiškė, kad amerikinis lėktuvas buvo "paslėptas fotografuoti slaptus karinius Sovietų įrengimus Baltijos pajūriuose." Ir New York Herald Tribune išspausdino tą jo pareiškimą.

Trumanas ragina pratest rendų kontrolę, neskriaudžiant namų savininkų

Washington. — Prezidentas Trumanas atsiuntė Kongresui paraginimą pratest rendų kontrolę gyventojams namams. Jis pažadėjo, kad valdžia su ta kontrole nenuskriaus namų savininkų.

Dabartinis kontrolės laikotarpis išsibaigs birželio 30 d. šią vasarą.

Prezidentas sakė, bus leista žmoniškai pakelti rentas. Jis nurodė, jog vien pernai valdžia įgalino 18 procentų padidinti rentas 600,000 gyvenamųjų patalpų. Bet vietoje, kur buvo panaikinta kontrolė, tai namų savininkai pabrangino rentas net iki 56 procentų, kaip pastebėjo Trumanas.

Prezidentas bijo, kad, jeigu kontrolė būtų visai nuimta, įnamiai turėtų per daug išmokėti rentomis; tuomet mažiau galėtų pirkti dirbinių-produktų; dėl

to susiaurėtų pramonės darbai, padidėtų bedarbių skaičius, ir jiems šelpti reiktų išleisti dar daugiau pinigų iš valdinių įstaigų.

Trumanas pareiškė, jog ir palaikant rendų kontrolę išstatymą, valdžia galės "tvarkingai" pašalinti kontrolę nuo tam tikro skaičiaus namų.

Prezidentas nurodė, kaip pati valdžia iki šiol naikino rendų kontrolę, būtent: 1946 m. buvo kontroliuojama 16 milijonų gyvenamųjų patalpų, o iki liepos 1 d. šiemet valdžia nuims kontrolę dar nuo 3 milijonų butų. Taigi kontroliuotųjų būvinių skaičius nupuls iki 8 milijonų iš viso.

Bet Kongresas šalta žiūri ir į tokią lengvą savininkams kontrolę, kurią prezidentas siūlo.

Methodistų moterys smerkia Mundto bilį

Cleveland, Ohio. — 3,500 methodistų bažnyčios moterų savo suvažiavime vienbalsiai pasmerkė fašistų įstatymą Mundto bilį. Jų priimta rezoliucija sako:

Nors tas bilius nukreiptas prieš komunistus, bet jeigu Kongresas priimtų jį kaip įstatymą, tai būtų laizmos visu amerikiečių teisės dėl žodžio ir sąžinės laisvės.

Ta rezoliucija pasiūsta Jungtinių Valstijų Kongresui.

Milžiniškas gembliųų biznis Jungt. Valstijose

Washington. — Skaičiuojama, kad arklų lenktynių ir visokių sportų gembliųų, numerų raketieriai ir nikelinų "laimėjimų" mašinų biznierių per metus išležia iš amerikiečių 10 iki 23 bilijonų dolerių.

Didžiausias gembliųų-raketierių centras yra New Yorkas.

Kinijos liaudies armija užima Hainan salą

Liaudininkai grėsia suimt 125 tūkstančius Čiango tautininkų

Yulin, Hainan. — Kinijos liaudies kariuomenė užėmė Hoihow, Hainan salos sostinę, ir per dieną nuvijo Čiang Kai-šeko tautininkų armiją 35 mylias toliau į pietus.

(N. Y. Times radijas pirmadienį paskelbė, kad liaudininkai užvaldė jau visą salą.)

Liaudininkai - komunistai sutriuškino visas stipriausias čianganinkų pozicijas. Čiang Kai-šeko valdžia Formozoje todėl įsakė armijai bėgti iš Hainan salos. Atplaukė keturi laivai Čiango valdininkams ir aukštesiems karininkams iškraustyti.

Bet 125,000 Čiango kareivių nepaspėsia ištrukti

Amerikona paruošė tankus prieš spejama jaunųjų žygi į vakarinį Berlyną

Berlin. — Karinė amerikonių vyriausybė paruošė tankus, patrankas, asarines dujas ir kulkosvaidežius atmušti rytinio Berlyno jaunuliams, jeigu jie mėgintų įsiveržti į vakarinį Berlyną nuo ruožto ir demonstruoti už gegužės 28 d.

Kartojama gandai, kad 500,000 vokiečių jaunųjų planuoja iš rytinės, sovietinės Berlyno dalies tą dieną įsiveržti į vakarinį miesto ruožto ir demonstruoti už taiką ir už Vokietijos suvienijimą.

Pranešama, kad anglai ir francūzai taipgi parengia ginklus prieš bijomą jaunųjų įsiveržimą.

Protestuoja prieš laiško pristatymo aprėžimą

Washington. — Darbo Federacijos pirmininkas William Green užprotestavo, kad generalis paštu viršininkas Jesse Donaldson įsakė tikrai kartą per dieną išnešiot laiškus privačiams žmonėms ir susiaurinti kitus paštinis patarnavimus.

Greenas reikalauja, kad Kongresas ištirtų tą žalimą įsakymą.

Greenas pareiškė, kad jeigu taip būtų susiaurintas pašto veikimas, tai kenktų bizniui ir didintų bedarbių skaičių.

Pagal Donaldsono planą, turėtų būti paleista 10,000 pašto tarnautojų. Jis pasakojo, kad reikią taupyti lėšas. O Greenas atsakė, kad valdžia netaupo kitų lėšų, kurias reiktų taupyti.

Peking, Kinija. — Gausinigi pavasario lietūs Kinijoje gerai patarnavo javams.

iš Hainano, ir juos galėsią suimt liaudininkai, kaip lemia Associated Press, amerikinė žinių agentūra.

Didelė, svarbi sala

Hainan sala yra už 10 mylių į pietus nuo Kinijos sausžemio. Ji turi 13,500 ketvirtainių mylių plotą ir yra turtinga geležies kasyklomis ir žibalo versmėmis.

Tautininkai iki paskutinių dienų gyrėsi, būk sumušą komunistų-liaudininkų kariuomenę Hainan saloje, ir garsinosi, būk nuskandinę liaudininkų laivus ir valtis su tūkstančiais siunčiamų ton salon kareivių.

Bet pasirodo, kad liaudininkų patrankos nuo Kinijos krantų lengvai peršovė per 10 mylių vandens ir tuo būdu pridengė plaukiančius į Hainaną savo kovūnus nuo čianganinkų karinių laivų.

Associated Press teigia, kad 15,000 liaudies kariuomenės. Hainane suplikė didžiulę Čiango tautininkų armiją. Bet liaudininkams padėjo 30,000 partizanų. Tautininkų vadai dabar nežino nė kaip pridengti savo melus apie nebūtus čianganinkų "laimėjimus" Hainane.

Pranešama, jog kinų liaudies armija dabar ruošiasi šturmuoti čianganinkus Čušan salose, 100 mylių į pietu rytus nuo Sanghajaus. Liaudininkai jau yra užėmę trečdajį tų salų. Liekamasis Čušan salas tautininkai naudoja kaip stovyklą, iš kurių amerikiniai Čiango lėktuvai užpuolinėja miestus Kinijos Liaudies Respublikoje.

Čianganinkams dabar telieka faktiniai tik Formozos sala, apie tokio pat dydžio kaip Hainan.

Prasidėjo telefonų darbininkų streikas

New York. — Pirmadienį sustreikavo 10,000 telefonų taisyčių-įrenginių darbininkų 43-se valstijose. Streikuoja protestui dėl to, kad buvo pavaryti 6 telefonų darbininkai South Bende, Indianoj.

Ruošiasi išeiti streikan šį trečiadienį 240,000 telefonų aptarnautojų 42-se valstijose prieš American Telephone and Telegraph kompaniją. Reikalauja naujos sutarties dėl algos pakėlimo ir kitų sąlygų pagerinimo.

Telefonistai priklauso CIO Susisiekimų Darbininkų Unijai.

Valdžios tarpininkai bando sutaikyt juos su samdytojais.

ORAS. — Būsia lietaus.

Lietuvos mokytojai, apdovoti visos Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais

Vilniaus Tiesoje (vas. 26 d.) randamevardus ir pavardes tų Lietuvos mokytojų, kuriuos už puikų darbą bei atsižymėjimą visos Tarybų Sąjungos Aukščiausios Tarybos prezidiumas apdovanojo ordinais ir medaliais. Tikime, jog tai labai įdomu visiems Amerikos lietuviams. Galimas daiktas, kad vienas kitas užtiksite ir savo giminių šiame ilgame sąraše.

LENINO ORDINU

1. Bičkaitė Malvina, Antano d., — Kauno 2-sios pradinės mokyklos mokytoja.
2. Varnas Mykolas, Antano s., — Utenos 2-sios mergaičių gimnazijos mokytojas.
3. Vasilauskas Mečišlovas, Simo s., — Šiaulių apskrities Stačionių progimnazijos direktorius.
4. Grigas Jonas, Vinco s., — Kėdainių apskrities Kėdainių 1-sios pradinės mokyklos mokytojas.
5. Gurdus Izaokas, Leibo s., — Vilniaus miesto liaudies švietimo skyriaus mokyklų inspektorius.
6. Dolič Nadiežda, Konstantino d., — Vilniaus 2-sios progimnazijos mokytoja.
7. Kolokolceva Ana, Aleksandro d., — Tauragės progimnazijos mokytoja.
8. Lukinas Vladimiras, Petro s., — Panevėžio 2-sios mergaičių gimnazijos mokytojas.
9. Renkiva Albertas, Prano s., — pradinės mokyklos mokytojas, Kaišiadorių apskritys.
10. Tamutis Kazys, Prano s., — Vilniaus 8-sios pradinės mokyklos mokytojas.
11. Cichockis Antanas, Josifo s., — Varnės apskrities Druskininkų gimnazijos mokytojas.
12. Sulga Pranas, Kristupo s., — Anykščių apskrities Anykščių gimnazijos mokytojas.
13. Jurkūnas Jonas, Jono, s., — Ukmergės apskrities Vėprių progimnazijos direktorius.

DARBO RAUDONOSIOS VĖLIAVOS ORDINU

1. Baltrušaitienė Julė, Simono d., — Vilniaus apskrities Alksnėnų pradinės mokyklos mokytoja.
2. Bubinas Donatas, Juozo s., — Šiaulių apskrities liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
3. Butrimavičius Aleksas, Igno s., — Kaišiadorių apskrities Vilkiškių pradinės mokyklos vedėjas.
4. Zeikus Vincas, Tomo s., — Vilniaus apskrities Antupių pradinės mokyklos vedėjas.
5. Zubrytė Marija, Mato d., — Šakių apskrities Gelgaudiškio pradinės mokyklos mokytoja.
6. Kazlauskas Boleslovas, Norberto s., — Šiaulių 2-sios gimnazijos mokytojas.
7. Kuznecovas Archipas, Povilo s., — Kauno 30-sios pradinės mokyklos mokytojas.
8. Leparskienė Bronė, Igno d., — Vilniaus apskrities Pabijoniškių pradinės mokyklos vedėja.
9. Liutkus Julius, Konstantino s., — Jurbarko apskrities Jurbarko pradinės mokyklos mokytojas.
10. Malgina Ana, Andriejaus d., — Klaipėdos 2-sios pradinės mokyklos mokslo dalies vedėja.
11. Mikalauskienė Stasė, Simo d., — Prienų pradinės mokyklos vedėja.
12. Mikulina Faina, Nikolajaus d., — Vilniaus Salomejos Nėries gimnazijos mokytoja.
13. Morkūnas Venantas, Kazio s., — Panevėžio 2-sios gimnazijos mokytojas.
14. Narijauskas Juozas, Motiejaus s., — Alytaus mergaičių gimnazijos mokytojas.
15. Parfinovičius Ivanas, Martyno s., — Klaipėdos 2-sios pradinės mokyklos vedėjas.
16. Ramūnas Valeras, Jeronimo s., — Biržų apskrities liaudies švietimo skyriaus mokyklų inspektorius.
17. Rubcova Marija, Grigorijaus d., — Klaipėdos apskrities Tauralaukio pradinės mokyklos vedėja.
18. Stankevičienė Joana, Antano d., — Trakų apskrities Onušio progimnazijos direktorius.
19. Strelcas Jonas, Nochimo s., — Vilniaus 1-sios berniukų gimnazijos mokytojas.
20. Totorius Stasys, Vinco s., — Alytaus apskrities liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
21. Trečiokienė Kazimiera, Igno d., — Vilniaus 25-sios pradinės mokyklos mokytoja.
22. Ušerauskaitė Marija, Jono d., — Biržų gimnazijos mokytoja.
23. Čiuplinskas Balis, Juozo s., — Pasvalio gimnazijos direktorius.
24. Šaulys Domas, Tado s., — Kauno 9-sios gimnazijos direktorius.
25. Šlapelytė Marija, Juozo d., — Rokiškio apskrities Rokiškio pradinės mokyklos mokytoja.
26. Ereminienė Eugenija, Prano d., — Rietavo apskrities Rietavo pradinės mokyklos mokytoja.
27. Jurkauskienė Marija, Jono d., — Šilutės apskrities Juknaičių pradinės mokyklos

vedėja.

28. Jankevičienė Sofija, Mykolo d., — Jurbarko apskrities Veliuonos gimnazijos mokytoja.
29. Janulionis Jonas, Mato s., — Panevėžio 1-sios berniukų gimnazijos direktorius.
30. Jaskytė Morta, Aleksa d., — Panevėžio mokytojų seminarijos mokytoja.

"GARBES ŽENKLO" ORDINU

1. Agarkovas Vasilijus, Iljos s., — Vilniaus Černiachovskio vardo gimnazijos direktorius.
2. Barsukova Ana, Mitrofano d., — Švenčionių apskrities Pabrados progimnazijos mokytoja.
3. Bačiulienė Antanina, Balio d., — Vilkišios apskrities Serežičiaus pradinės mokyklos mokytoja.
4. Brazaitis Juozas, Mykolo s., — Švenčionių apskrities Krivasalio pradinės mokyklos vedėjas.
5. Buidovienė Sofija, Jokūbo d., — Utenos 2-sios mergaičių gimnazijos direktorius.
6. Vilkienė Veronika, Kajetono d., — Kėdainių apskrities Dotnuvos gimnazijos mokytoja.
7. Vilks Stasys, Juozo s., — Kretingos apskrities Salantų pradinės mokyklos vedėjas.
8. Voverienė Elena, Jono d., — Širvintų apskrities Širvintų pradinės mokyklos vedėja.
9. Gerulaitis Karolis, Jono s., — Kauno miesto liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
10. Gestautas Jonas, Antano s., — Platių valsčiaus liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
11. Golinskis Aleksandras, Stepo s., — Švenčionių 2-sios gimnazijos mokytojas.
12. Didžiariškis Povilas, Juozo s., — Anykščių apskrities Kovarsko progimnazijos mokytojas.
13. Žukauskaitė Julija, Kazio d., — Vilniaus 1-sios berniukų gimnazijos mokytoja.
14. Dumčienė Marija, Motiejaus d., — Šakių apskrities pradinės mokyklos vedėja.
15. Lagunavičius Bronius, Antano s., — Ukmergės apskrities Pagelazių pradinės mokyklos vedėjas.
16. Lazickienė Bronė, Simono d., — Kelmės apskrities Kelmės pradinės mokyklos mokytoja.
17. Makarevičius Adomas, Domo s., — Vilkišios apskrities liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
18. Makariūnienė Pranė, Andriaus d., — Vilniaus 11-sios pradinės mokyklos mokytoja.
19. Matusėvičienė Magdalėna, Vinco d., — Trakų apskrities Mustenių pradinės mokyklos vedėja.
20. Norkūnienė Paulina, Vinco d., — Trakų apskrities Krūminių pradinės mokyklos vedėja.
21. Novasaitis Jonas, Jono s., — Tauragės gimnazijos mokytojas.
22. Pauliūnis Simonas, Liudviko s., — Zarasų apskrities Zarasų gimnazijos mokytojas.
23. Paukštis Antanas, Juozo s., — Kėdainių 2-sios pradinės mokyklos vedėjas.
24. Petrauskienė Juzė, Juozo d., — Kauno 7-sios gimnazijos mokytoja.
25. Pšemenekis Cezaris, Jokubo s., — Prienų gimnazijos mokytojas.
26. Rimdzius Irina, Antano d., — Švietimo ministerijos respublikinio pedagoginio kabineto metodistas.
27. Rėklaitis Jonas, Juozo s., — Prienų apskrities liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
28. Skersis Pranas, Prano s., — pradinės mokyklos vedėjas, Kretingos apskrities.
29. Smertina Olga, Ignatijaus d., — Klaipėdos 2-sios pradinės mokyklos mokytoja.
30. Soltanienė Ona, Mykolo d., — Raseinių apskrities liaudies švietimo skyriaus mokyklų inspektorius.
31. Stasionienė Julija, Kazio d., — Vilniaus 4-sios pradinės mokyklos vedėja.
32. Jakubauskienė Vincė, Vinco d., — Biržų apskrities Biržų pradinės mokyklos mokytoja.

MEDALIŲ "UŽ SAUNŲ DARBĄ"

1. Andrašiūnienė Elena, Jono d., — Rietavo apskrities Daugėdų pradinės mokyklos vedėja.
2. Andriūsis Vincas, Tomo s., — Kuršėnų apskrities liaudies švietimo skyriaus mokyklų inspektorius.
3. Augustinienė Ona, Jono d., — Anykščių apskrities Anykščių 2-sios pradinės mokyklos mokytoja.
4. Balėnienė Veronika, Aloizo d., — Panevėžio 5-sios pradinės mokyklos mokytoja.
5. Bezliepkina Marija, Aleksiejaus d., — Klaipėdos Gorkio vardo gimnazijos direktorius.

6. Butkienė Elena, Felikso d., — Utenos 2-sios mergaičių gimnazijos mokytoja.
7. Vydušas Juozas, Jurgio s., — Alytaus mokytojų seminarijos mokslo dalies vedėjas.
8. Gergelytė Adelė, Leono d., — Baisogalos gimnazijos direktorius.
9. Nastopkienė Regina, Andriejaus d., — Biržų gimnazijos mokytoja.
10. Klemas Liudvikas, Liudviko s., — Marijampolės 1-sios gimnazijos direktorius.
11. Kondrotienė Morta, Kazio d., — Pasvalio apskrities Žadeikių pradinės mokyklos mokytoja.
12. Kunigelytė Ona, Juozo d., — Utenos apskrities Vyžuonų progimnazijos mokytoja.
13. Ramonaitė Stasė, Marcijono d., — Radviliškio gimnazijos mokytoja.
14. Svetlovas Nikolajus, Fiodoro s., — Šiaulių 3-sios gimnazijos direktorius.
15. Sėjanas Petras, Jurgio s., — Mažeikių apskrities Mažeikių pradinės mokyklos mokytojas.
16. Skiauterienė Meilutė, Alekso d., — Kėdainių 2-sios pradinės mokyklos mokytoja.
17. Stasionis Pranas, Jono s., — Vilniaus miesto Dzeržinskio rajono liaudies švietimo skyriaus mokyklų inspektorius.
18. Tomašiūnienė Janina, Jono d., — Kauno 30-sios pradinės mokyklos mokytoja.
19. Turčilauskienė - Kazlovaitė Regina, Fiodoro d., — Kauno apskrities Jonavos pradinės mokyklos vedėja.
20. Šepetys Stasys, Baltraus s., — Švenčionių apskrities Joniškio progimnazijos mokytojas.
21. Šulikovskaja Stanislava, Adomo d., — Švenčionių apskrities Karkažiškės pradinės mokyklos vedėja.
22. Eidukaitytė Elena, Prano d., — Švietimo ministerijos kadru skyriaus viršininkas.
23. Jursienė Salomėja, Jurgio d., — pradinės mokyklos vedėja, Kuršėnų apskritis.
24. Jasaitienė Salomėja, Petro d., — pradinės mokyklos vedėja, Vilkaviškio apskritis.

MEDALIŲ "UŽ PASIŽYMĖJIMĄ DARBE"

1. Anglickis Stasys, Adomo s., — Kuršėnų gimnazijos mokslo dalies vedėjas.
2. Vaitiekūnas Juozas, Juozo s., — Kupiškio gimnazijos mokytojas.
3. Velicka Jurgis, Mykolo s., — Švenčionių apskrities Kačergišės mokyklos vedėjas.
4. Vilienė Juzė, Miko d., — Ukmergės

- Vlado Žvirblio vardo mokytojų seminarijos mokytoja.
5. Geidukienė Julija, Adomo d., — pradinės mokyklos vedėja, Rietavo apskritis.
6. Germanavičienė Valerija, Jurgio d., — Šiaulių 5-sios pradinės mokyklos vedėja.
7. Dainius Kostas, Antano s., — Vieksnių gimnazijos direktorius.
8. Dubatovskij Gavrila, Konstantino s., — Švenčionių 1-sios gimnazijos mokytojas.
9. Zevis Pranas, Damijono s., — Šakių apskrities Kudirkos Naumiesčio progimnazijos direktorius.
10. Zidonienė Ona, Viktoro d., — Zarasų gimnazijos mokytoja.
11. Keršulytė Irena, Vlado d., — Klaipėdos 9-sios pradinės mokyklos mokytoja.
12. Korotkova Eugenija, Stepo d., — Tauragės progimnazijos mokytoja.
13. Kotliar Olga, Dmitrijaus d., — Švenčionių 2-sios gimnazijos mokslo dalies vedėja.
14. Kiulkaitienė Eugenija, Juozo d., — Klaipėdos apskrities Gargždų pradinės mokyklos vedėja.
15. Laurynas Bronius, Antano s., — Vilniaus 16-sios pradinės mokyklos vedėjas.
16. Liadenko Michaila, Ivano s., — Panevėžio 3-sios gimnazijos direktorius.
17. Mikšis Valentinas, Andriejaus s., — Švenčionių apskrities Švenčionių pradinės mokyklos mokytojas.
18. Mikšis Georgijus, Ivano s., — Švenčionių apskrities liaudies švietimo skyriaus vedėjas.
19. Norkūnienė Marija, Povilo d., — Ukmergės apskrities Pašilės pradinės mokyklos mokytoja.
20. Piktuižienė Stasė, Prano d., — Klaipėdos apskrities Slengių pradinės mokyklos vedėja.
21. Purvinis Balys, Mykolo s., — Kaišiadorių gimnazijos direktorius.
22. Rogaliovas Pavlas, Michailo s., — Vilniaus Černiachovskio vardo gimnazijos mokslo dalies vedėjas.
23. Stauskaitė Stasė, Vinco d., — Zarasų apskrities Degučių progimnazijos mokytoja.
24. Ulevičienė Elena, Stasio d., — Panevėžio 2-sios pradinės mokyklos mokytoja.
25. Šavlis Elena, Nikolajaus d., — Vilniaus 1-sios pradinės mokyklos vedėja.
26. Sulcas Fabijonas, Aleksandro s., — Kretingos apskrities Kretingos gimnazijos mokytojas.
27. Juknevičius Feliksas, Adomo s., — Švenčionių valsčiaus liaudies švietimo skyriaus vedėjas.

Cleveland, Ohio

Darbininkai Apvaikščios 1-mą Gegužės

Clevelando darbo žmonės apvaikščios tarptautinę darbininkų šventę **Gegužės Pirmą**, su prkalbomis ir puikia muzikale programa, sekmadienį, balandžio 30, Paradiše Auditoriume, 2226 E. 55th St. Pradės 2-ą valandą po pietų.

Žymiausiais kalbėtojais bus Arnold Johnsonas, Gus Hall, John Williamson ir kiti. Muzikale programą pildys įvairių tautų ir rasų chorai bei kitos meninės grupės. Įžanga 30 centų.

Kaip žinome, Gegužės Pirmą yra tradicinė viso pasaulio darbininkų solidarumo šventė, už geresnį pasaulį, už taiką ir už uždraudimą Atom-lydro bombų naudojimo masiniam žmonių žudymui.

Rengia Cleveland United May Day Committee.

Atiduokime Balsą už Gerą Kandidatą

Bertram A. Washington, rooseveltinis demokratas, išdirbs Clevelando pašte 24 metus ir buvęs veiklus pašto darbininkų unijoje ir prieš diskriminaciją darbe. Už tai liepos mėn. 1949 m. Clevelando pašto viršininkas, pasiremdamas Trumano Loyalty Order, atleido nuo darbo 24 pašto darbininkus, tarpe jų ir B. A. Washington'ą. Washingtonas ir dabar tebestovį priešakyje kovos už geresnį atgal į darbą be jokio prasikaltimo atleistų darbininkų.

Todėl paduodami už Bertram A. Washington'ą balsą nominacijose—Primary —ant demokratų fikieto, gegužės 2-ą, atliksime gerą darbą. Jis yra nominuojamas nuo Cuyahoga apskrities atstovu į Ohio legislaturą, todėl kur mes ne-gyventume Clevelande galime balsuoti už Bertram A. Washington'ą. J. N. S.

Šypsenos

Mokyklos nuotykiai
—Tėve, kas buvo Hamlet?

—Atnešk man bibliją, tu, ignorante, aš tau tuojau parodysiu, kas jis buvo!

Mažasis Pilypukas tēmija savo akutes įspogę į motiną, kuri maitina vyresnį broliuką, sergantį jėdra, saldinta manovų kruopų košele ir staigiai klausia: —Mamyt, ar aš galėsiu turēt jėdrą, kada Vilimukas pasiiliuosuos nuo jos?

Kaimynas: —Jonuk, kodėl tas jūšų naujagimis broliukas taip labai verkia kasdieną?

Jonukas: —Jis netaip jau per daug verkia. O ir kaip ten nebūt, jei tu būtum visai be dantų ir neturėtum nei vieno plauko ant galvos ir tavo kojos būtų tokios silpnutės, jog negalėtum su jomis pavaikšioti, aš manau, kad ir tu pats jaustum reikala verkti.

Jaunamartė per keletą savačių po vedybų nužiūrėjo, kad jos vyruižis labai susirūpinęs ir nuliūdes.

—Ignai brangus, —tarė ji, —aš žinau, kad tave kas nors kankina ir aš noriu sužinoti apie tai, nes dabar jau mes turime bendrai vienas apie kitą rūpintis; tavo liūdnumas - rūpesčiai turi būti ir mano.

—Oh, tai labai gerai, —tarė jis. —Mes ką tik ap-laikėme laišką nuo merginos iš New Yorko, kuri traukia mus teisman už su-vylimą ir prižadų sulaužymą.

I. U.

NEW HAVEN, CONN. - BUS VAIDINAMA

Rojaus Mizaros Trijų Veiksmų Pjesė

"NESUSIPRATIMAS"

Rengia LDS 16-ta kuopa

"Vakar, valydamas kambarius, aš netikėtai užkliuvau, va, ant šito. 'Kas vėduje?' klausiau savęs. Neiškenčiau ir atidariau. Štai kas!... Prašau pažūrėti, kurie norite..." (Šlurp nukrečianti scena iš pjesės "Nesusipratimas".)

Suavains: BROOKLYNO LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS

Režisierius JONAS VALENTIS

Sekmadienį, Balandžio 30 April, 1950

LIETUVIŲ BENDROVĖS SVETAINEJE

243 N. Front Street

New Haven, Conn.

Vaidinimas prasidės 3:30 val. po pietų

Po vaidinimo bus šokiai prie geros muzikos. — Įžanga 75c asmeniui, taksai įskaityti

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ

3-21-50

APYSAKA

—26—

Parašė A. GUDAITIS—GUZEVIČIUS

(Tąsa)

Debesų sluoksniai beregint praskydo, pavirsdami lyg ir skystais karbiniais ant ryškaus vyšninio, tviskančio apdaro. Pagaliau tie debesių karbiniai prairo, ir didžiulė, tarsi iš degančio aukso nulieta, uoga pakibo ant pakeles gluosnio šakų. Tai buvo jau įvažiuojant į Dauguvos miestą. Iš karto liko linksmiau, — priemiesčio daržai ir ganiavos plačiausiai nušvito, tartum kas kilstelėjo ligi tol vis taip slėgusį žemę debesų vožtuvą.

Apie stotį daugelio namų sienos buvo baltos, kaip sniegas, o jų stogai kruvinai raudoni. Oras — tyras, kaip žiemą, per didžiausią šaltį, ir viskas jame nepaprastai ryšku: jei kas balta, tai balta, net akina, jei raudona, tai raudona — net degina!

Marga languota skara apsiriusi, KIRSTUKIENĖ buvo nuo vėjo įraudusi, pajauėjusi, ir Ignatas, geras, milu aptrauktas kalviniais, su juoda, ilgavilne avies apikakle, papūtęs ūsus, buvo daug jaunesnis ir žvalnesnis.

Jurgis, apžiūrėjęs juos, patenkintas nusišypsojo ir pareiškė:

— Tai pora! Kaip sukirpti! Tik nusi-skust dar kavoliui ir — prie šliubo!

— Tu tik savos neprasnausk, porininke, — atsakė nepatenkinta motina.

— Aš jau kaip nors... — pasitikėdamas savimi, atskirtas jis ir nuskubėjo prie kasos.

Netrukus jis grįžo užlaužęs kepurę:

— Va, bilietai. Va, čia — kad vabalų nėra: antlauzungeetel! (Entlaesusungs-zetel — dezinfekcinės įstaigos pažymėjimas, kad keleivis neturi gyvių). O čia — leidimas važiuoti... Ciek maksa? (kiek kainuoja?) — Puspaltis lašinių. — Viskas gražiai, dailiai, tik sėskit ir važiuokit. O aš jau trauksiu atgal. Siuva žandarai čia. Kad tik nepagautų staukon (pastotėn — slav.) mano ratų. Na, laimingai!

Ir paskubomis atsiveikinęs, jis šoko į ratus, uždrožė savo pakirptauodegiams ir nusuko į šoninę gatvę.

Jurgiui nuvažiuojant nuo stoties, Ignatas nuosirdžiai pasigrožėjo juo:

— Tai bernas — kaip žaibas!... Ženkyk jau tu jį, Jokimien!

Kirstukienė susijuokė:

— Ženykim, akgi turi jam porą!

— Iš mano pusės, — kad ir šiandien.

Abu jie tokiais žodžiais patvirtino savo sumanymų tikrumą, tik užuominom tepaliesdami dalyką, kuris abiem lygiai rūpėjo. Ignatas laukė, kad Kirstukienė paklausa: "O kaipgi močia?" Bet ji nusuko kalbą:

— Galgi pasbaigs jau tos nelemtos dienos, galgi jau išmūšė tą nevidoną. Kad gyvenimas būtų, argi negalėtų susisukt gūžtele?

— Ateis laikas ir jiems susikraut gūžtele, — paremė ją Ignatas ir susimastė: "Kad nors taip manoji pradėtų galyt. Vis ji atžagaria ir atžagaria... Ak, tu bėda mano... Ir kol ji negali būt — kaip Jokimienė?..."

Gerbė ją Ignatas, dažnai ją pavyzdžiu statė ir savo žmonai, ir kitoms moterims. Štai ji, nedidelė, pasenusi jau, bet dar žvali. O kokia ji buvo! Galvutė — kaip nutekinta, kakta plati, akys didelės, drąsios. Burna mažutė, pilna smulkių dantų. Niekaž galvos nenuleidžianti, niekad rankų nepadėdanti. Kirstukienė vienintelė visam dvare pati rašyti išmoko. Ji narsi, atkakli. Du sūnus, kaip ažuolus, išaugino. Be vyro likusi, pati viena plėšėsi, pati viena iš bado ir vargo stūmėsi ir išsistūmė. "Va, — grečiom su vyrais važiuoja ir nebijo. O kad pagautų? Ne, nepalūžtu! Neiduotų! Ugnis — ne boba! Kad taip mano, taigi numirtų vietoj... Ar manoji išmokyti pati skaityt?... Per tris vasaras Didžkus namuose išgyveno: ir Karusiotę pramokė, ir Petrėką pramokė, ir seniukas, net ir tas prie knygų prisėdo. O pati, — vis atžagaria. Vis tokia pat senobinė... O visa juk galėtų ir kitaip apsisukt. Kad, sakysma, aš ne aną būčiau ėmęs, bet šitą?" — giliai susimastė Ignatas, prisimindamas praeitį. Juk buvo gi toks laikas, kada rinkosi ir jis, ir ji. "Ar daug čia betrūko? Bebutų Ignasiene dabar..."

Gal ir geriau būtų išėję? Bet ką gi čia! Niekai! Praeito nebegražinsi. Kad susiūta, nebeišardysi ir iš naujo nepersiūsi..."

Skambalo garsas paragino Ignatą. Pačiupęs nešulius, jis pažengė arčiau prie Kirstukienės:

— Kabinkis, Ievut, alkūnėn ir šluok. Daugiau, daugiau šluok, raukykis...

Atbulas garvežys pristūmė prie perono ilgus vagonus su daugybe siaurų durų, su ilgais variniais turėklais, baltomis emaliuotomis. Numerių lentomis ant kiekvienų durų ir su plačiu pakuju išilgai kiekvieną vagoną. Storės, įraudęs, "oberkonduktorius" sušuko kažką pilvo balsu. Iš jo šauksmo Ignatas suprato tik tai viena: "Nach Vilna!" — ir nutarė sėstis.

— Nagi, lįskim, Jokimien, tan žiurkynan, — pasakė jis Kirstukienei. — Jau aš tave, kaip ligonį, vis kur pasodinsiu kertelytėje.

Surėmę pečius, kliudydami viens antram maišais ir ryšuliais, paniūrę keleviai dēbiojo akimis ir šniokšdami spraudėsi į vagonus. Šiaip taip pavyko Kirstukienei įlipti ir atsistėti kampe prie durų, kurių viršuje buvo langas, su lopytas įvairiais stiklo gabalais, su prikėpusio kito liekanomis. Pro durų ir langų plyšius pūtė šaltas vėjas, skverbėsi kartus dūmų kvapas ir brovėsi sunkios akmens anglių dulkės. Susikaupę keleiviai dar tebeskersakio vieni į kitus, vengdami bet kokios kalbos. Geriausia buvo žiūrėti pro langą.

Apkarpytų eglų uždara traukėsi išilgai geležinkelio pylimo, vietomis išdeginata, vietomis iškapota. Už jos buvo matyti smėlio kauburėliai, tarp kurių kyšojo nykštukės pušaitės ir parudavusių viršių kupstai. Kur-ne-kur matėsi išdažu žaidžios: pajudė, apsvilę medžių stuobriai, anglių krūvos, pelenuota žemė ir ugnies sudžiūvintos eglės pageltusiais spygliais.

Buvo ilgas ir saulėtas ruduo, be sniego. Ežeriukai dar telkšojo, vilnydami pavėjui, o rytmečio pašalas gulė ant eglaičių sidabriniais blizgalais.

Miškai išniokoti: nuolat švysčiojo plačios skynimų linijos, kaip pakliūk nuleistų medžių krūvos, o aplink juos — skiedrų ir šakalių pakraikimas.

Stotyse — ilgos platformos, prikrautos gražiausių išbėginių pušų, palinijy — žuolių šėkštos ir rąstų rietuvės...

Šiaip taip prisiglaudęs prie pat durų, Ignatas atsisėdo ant savo ryšuliukų, susitraukė, kiek tik begalėjo, ir sukišo ūsus apikaklėn. Iš Latvijos teritorijos, kur jie įsėdė į traukinį, kelias jau pasuko į Lietuvą. Iš savo kampo jis išsižiūrėjo kelevius ir nutarė, kad nėra ko jų bijoti: "Niekai: poris spekuliantų — maišėlinių", poris pritrenktųjų, kur su skundais važiuoja Vilniun, poris šiaip sau išmokyti. Nepraris!..."

Važiuoti buvo šalta. Kiekvienas rato pasisukimas atsiliepdavo dusliu aidu, lyg kūjo smūgis priekalo kaladėn. Po vagono grindimis kažkas nuolat beldėsi, ir Ignatas kojų padais jautė dažną tų smūgių tvinkesėjimą.

— Išklbė ratai vokiečio... Dar nusmuks mumb tekiny bevažiujant, — pasijuokė Ignatas Kirstukienei: — Kiaura, suirė viskas, kaip mano kalvė. Atsakymui ji tylomis nusišypsojo.

Netrukus Ignatas kniosterėjo sykį, antrą sykį ir, pagavęs save jau snaudžiantį, pamėgino spirtis, pakeldamas galvą ir stengdamasis atsimerkti.

Dunda dunda ratai, supa supa, neša neša. Ignatui rodosi, kad jau kažin kiek laiko taip jis važiuoja ir važiuoja. Rodos, konduktorius užrėktu balsu kažin ką stūgaujau, eidamas pro vagonus. "Saaabli-nooo!" ar "Koolpinooo!" aiškiai negirdėti. Bet — šaukia, tikrai šaukia. Stai ir vėl kažką šaukia, garvežys sustoja, trumpai sužviegia ir jau tempia vagonus toliau: vėl linguoja linguoja, supa supa.

Štai, rodos, ir Piteris — nuostabusis miestas. Štai ir Norbertas:

— Ką, ar brolio nebepažįsti? Išpuikai, skaitos! Sėsk! — paduoda ranką ir sodina prie stalo, prie darbininkų...

(Bus Daugiau)

ALDLD Reikalai

MOKEKITE DŪOKLES

Dar mėnesis, kitas ir jau oras atšils. Tada susirinkimai pasidarys mažesni. Gi dar daug LLD narių nepasimokėjo duokles už 1950 metus. Šie metai yra jubiliejaus metai ir bus labai negražūs, jei daugelis narių savo duokles užvilks po Konstitucijoje nustatyto laiko. Mūsų Konstitucija reikalauja, kad visi nariai duokles pasimokėtų ne vėliau, kaip 1 d. liepos.

Ir tai yra labai svarbu. Centro Komitetas turi išleisti žurnalą "Šviesa" kas trys mėnesiai. Kiekvieno numerio išleidimas ir išsiuntinėjimas atseina apie \$600. Taipgi turi padengti išlaidas knygos spausdinimo, kas sudaro apie \$3,000. Kaip tai atlikti, jeigu nariai vėlinasi su duoklėmis?

Todėl, draugės ir draugai, nieko nelaukdami sumokėkite savo duokles, o valdybos prisiųskite jas į centrą. Jeigu kuris narys negali atsilankyti į kuopos susirinkimą, tai jo pareiga matyti kuopos valdybos narius ir pasimokėti duokles. Duoklė metams yra \$2, šeimų nariams, kurie neima literatūros, tik 25 centai. Visi duoklių pinigai privalo būti siunčiami į centrą. Kuopos savo lėšoms gali, pagal narių nutarimą, užsidėti nedideles speciales mokestis.

Mūsų Suvažiavimas

Jau buvome rašę, kad proga Lietuvių Literatūros Draugijos 35-ųjų metų jubiliejaus yra šaukiamas LLD atstovų suvažiavimas. Jis įvyks šeštadienį ir sekmadienį, liepos 1-2 dd., Liberty Auditorijoje, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill.

Netrukus visos kuopos gaus specialius suvažiavimo pakvietimus. Kuopų valdybų pareigos sušaukti skaitlingus susirinkimus, išrinkti delegatus, pateikti naujų sumany-

my suvažiavimui, sudaryti planus kuoskaitlingiausios delegacijos prisiuntimui.

Atminkite, kad LLD suvažiavimus laikome retai. Todėl, reikia, kad jie būtų skaitlingi ir pasekmingi. Proga suvažiavimo sutvirtinkime Knygų Fondą — aukokime iš kuopų išdų ir asmenys.

1950 Metų Knyga

Siemet LLD nariai gaus labai svarbią istorinę knygą, kurią parašė profesorius Povilas Pakarklis "Popiežiai ir Lietuvių Tauta."

Lietuvių tautos istorija yra surišta su šimtmečių žiaurimis kovomis už išsilaikymą prieš barbariškus kryžiuočių užpuolimus. Kas gi tie kryžiuočiai buvo? Iš kur jie atsirado? Kodėl jie puolė lietuvį tautą ir baisiai naikino? Kas jų užnugarį stovėjo ir mobilizavo visos Europos reakcijos jėgas, jeigu ne popiežiai?

Taigi, knyga bus labai svarbi. Ypatingai, kuomet dabar Vatikano popiežius taip aktyviai dalyvauja turėjų pusėje kovoje prieš liaudies demokratiją. Šią knygą gaus visi LLD nariai, kaip seni, taip ir tie, kurie įstos 1950 metais.

Naujų Narių Vajus

Proga LLD jubiliejaus Centro Komitetas paskelbė, kad siemet mes priimame naujus narius tik už pusę duoklių, tai yra, už \$1. Jie gaus per visus metus "Šviesą" ir šiu metų knygą. Kurie iš naujų narių mokės \$2, tai turi teisę gauti tris knygas, arba \$2 vertės, iš mūsų senesnių knygų.

Siemet mes turime gauti į LLD 1,000 naujų narių. Daugelis kuopų jau gavo po vieną, kitą naują narį, bet ne daug dar po keturis ir penkis. Visi ir visos pasidarbuokime — gaukime naujų narių. Kalbinkime naujai atvykusius lietuvius, kurie užsilaiko kul-

tūriškai. Įrašykime čia gimusių, nes jaunuoliams parūpiname anglų kalboj knygas.

Dažnai girdime, kad tėvai skundžiasi, kad jų vaikai neįdomauja darbininkišku judėjimu. Už tai atsako patys tėvai, kad jie nepasistengia savo vaikus aprūpinti darbininkiška literatūra, darbininkiškomis knygomis. Įrašykite savo sūnus ir dukras į LLD ir vėliau nesigailėsite.

Daugiau Garbės Kuopų

Kuopos, kurių visi nariai jau pasimokėjo už tiek narių, kaip jos turėjo 1949 metais, tai skaitomos garbės kuopoms.

Pastoviai garbės kuopa skaitosi 19 kuopa Chicagoje, nes ji yra didžiausia LLD kuopa. Ji turi apie 300 narių. Pereitą kartą skelbėme 20 garbės kuopų surašą. Prie to surašo dar prisideda sekamos kuopos:

Kp. Miestas

21 Windsor
36 La Porte
39 Seranton
45 St. Petersburg
62 Stoughton
71 Bridgewater
73 Summerlee
145 Los Angeles
152 Red Lake

Reiškia, jau turime 29 garbės kuopas. Prie garbės kuopų bus priskaitomos tik tos, kurių visi nariai sumokės duokles ne vėliau 1 d. liepos, kaip reikalauja LLD Konstitucija.

Tiesa, kad į garbės kuopas lengviau patekti mažoms kuopoms kurios turi nedaug narių. Bet kurių kuopų valdybos ir nariai stengiasi, tai ir didelės kuopos pasiekia tos garbės. Štai 145 kuopa, Los Angeles, kurios sekretoriumi yra M. Pukis yra garbės kuopų suraše. Kuopa jau pasimokėjo už 96 narius duokles. Tokią kuopą negalima prie mažų priskaityti.

Arba, štai jau netoli garbės surašo stovi LLD 2 kp., So. Boston, kurios sekretoriumi yra J. Šukis. Už 1950 metus kuopa jau prisuntė 95 narių

duokles. LLD 52 kuopa, Detroit, kuri yra antra savo dydžiu organizacijoj, kurios sekretoriaus pareigas eina Jonas Danta, jau prisuntė už 120 narių duokles. Bet yra kuopų, kurios turi apie 20 narių, o dar visai duoklių neprišuntė. Taigi, į garbės kuopų surašą gali įeiti ir didelė kuopa, jeigu tik ji storojasi, nes ji ir turi daugiau veikėjų.

Širdingai Ačiu už Aukus!

Į Knygų Fondą gavome sekamai aukų:

LLD 52 ir LLD 188 kp., Detroit, per J. Dantą prisuntė \$91.56. Tai pelnas nuo jubiliejaus bankieto.

LLD 11 kp. ir LLD 155 kp., Worcester, per J. Yaskevičių prisuntė \$43, tai pelnas nuo jubiliejaus bankieto.

Ch. Pečiulis, Los Angeles, paauskavo Knygų Fondan \$25 jubiliejaus proga.

LLD 75 kp., Miami, per P. Johns aukavo \$10.

LLD 94 kp., Kenosha, per K. Pakšienę aukavo \$10.

LLD 155 kp., Worcester, per H. Janulienę aukavo iš išdo \$5.

LLD 124 kp., Girardville, per A. Kuzmickas, ant blankos \$3.50.

A. Masiulis, Maspeth, aukavo \$3.40.

K. ir O. Depsai, Mastie Beach, paauskavo \$3.

J. Saliamonas, Rochester aukavo \$2, ir V. Rudaitis, Brooklyn — \$1.

Visiems širdingai dėkingi už aukas. Prašome visas kuopas, kur tik galima, rengti jubiliejaus parengimus. Nuo parengimų, iš kuopų išdų ir taip nariai ir simpatikai kviečiami paaukoti į Knygų Fondą.

D. M. SOLOMSKAS, ALDLD CK Sekretorius. 110-12 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

PRAGA. — Visi 6 kaltinamieji čekai teisme pripažino, kad šnipinėjo Amerikai prieš Čechoslovakiją.

Šaukimas į LLD Suvažiavimą

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Nariams ir Kuopoms

Draugės ir Draugai:

Mūsų Draugija siemet mini savo gyvavimo trisdešimt penkių metų sukaktį. Per šį ilgą laikotarpį mūsų Draugija yra nudirbus milžiniškus apšvietos ir kultūros srityse darbus. Tais darbais teisingai didžiūjasi ne tik Literatūros Draugijos nariai, bet visa Amerikos lietuvių pažangioji visuomenė.

Proga šios svarbios istorinės Draugijos Centralinis Komitetas yra nutaręs pravesti visą eilę svarbių žygių, apie kuriuos, be abejonės jūs esate girdėję bei skaitę spaudoje. Patys svarbiausi yra šie: 1) Per išitus šiuos (1950) metus vesti vajų už gavimą į Draugiją naujų narių. Pasibrezimas yra gauti vieną tūkstantį. Naujus narius priimame tik už vieną dolerį narinės duoklės. 2) Ruošti visur, kur tik galima, jubiliejinus bankietus, prakalbas, prelekcijas bei šiaip parengimus ir ta proga sukelti Knygų Leidimo Fondui finansinės paramos. 3) Sušaukti Draugijos kuopų atstovų suvažiavimą. Suvažiavimas įvyks š. m. liepos 1 ir 2 dienomis, Lietuvių Kultūriniam Centre, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Į LLD suvažiavimą kiekviena kuopa, maža ar didelė, turi teisę atsiųsti vieną delegatą. Bet didesnės kuopos turi teisę dar atsiųsti po vieną delegatą nuo kiekvieno 25 narių skaičiaus arba to skaičiaus didžiosios dalies. Pavyzdžiui, kuopa, kuri turi 35 narius, gali išrinkti ir atsiųsti net tris delegatus, ir t.t.

Centro Komitetas ragina visas kuopas rinkti kuodaugiausia delegatų. Reikia dėti visas pastangas, kad šiame suvažiavime būtų vienai ar kitaip atstovaujama kiekviena Draugijos kuopa. Iš toli, kur mažos atskiros kuopos neištesės prisiųsti atstovų kiekviena atskirai, yra raginamos susidėti ir atsiųsti nors vieną atstovą bendromis pastangomis. Čionai turi padėti kuopoms mūsų apskritys. Tuo turi susirūpinti apskričių vadovybė.

Reikia, kad šis suvažiavimas prisidėtų prie mūsų Draugijos Knygų Fondo sustiprinimo. Tai bus padaryta, jeigu tiek kuopos, tiek pavieniai nariai pasistengs suvažiavimą pasveikinti su aukomis. Taip pat kuopos ir nariai yra raginami siųsti suvažiavimui gerus pasiūlymus bei sumanymus dėl mūsų Draugijos veiklos pagerinimo.

Mes suvažiavimui siūlome tokį darbotvarkį:

1. Suvažiavimo atidarymas.
2. Pirmininko ir komisijų išrinkimas.
3. Centralinio Komiteto raportas ir raporto apdiskusavimas.
4. Draugijos jubiliejus.
5. LLD ir mūsų jaunoji karta.
6. Organizaciniai reikalai ir literatūros leidimas.
7. Nauji sumanymai.
8. Suvažiavimo uždarymas.

Visas Draugijos kuopas ir visus narius prašome tuojau susirūpinti suvažiavimo reikalais. Diskusiuokite suvažiavimo darbotvarkio punktus, patiekite savo sumanymus, išdirbkite planus dėl atsiuntimo delegatų. Padarykite šį suvažiavimą tikrai dideliu, entuziastišku ir darbingu.

LLD CENTRALINIS KOMITETAS:

Antanas Bimba, pirmininkas
D. M. Solomskas, sekretorius
Dr. J. J. Kaščiačius, išdinininkas
S. Sasna,
Eva Mizarienė,
Ona Stelmokaitė-Eike,
Povilas Bečys.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Aido Choras Dėkoja

Malonu buvo skaityti praėjusios savaitės Laisvės krikščionių apie Aido Choro įvykusį koncertą. Jis širdingai įvertino aidiečius ir jų triušą, taip pat ir pavienių menininkų prisidėjimą šiam koncertui. Geras Aido Choro koncerto pasisekimas ir drg. A. Bimbos nuostabių paskatinių mas mūsų choro veikloje, dar daugiau ryžto ir energijos priduos choristams ir jo vėdėjui J. Kazakevičiui.

Šiuo pačiu kartu, Aido Choro koncerto rengimo komisija nori padėkoti geriesiems draugams už puikią kooperaciją parengimo metu, kurie dirbo prie durų, kasoje ir prie kitų darbų. Šie draugai yra: V. Čepulis, P. Višniauskas, J. Gužas, M. Grigas ir Ch. Young. Taip pat didelis dėkui dail. R. Feiferiui už nupeštus du didelius plakatus, garsinančius mūsų koncertą.

Gi Aido Choro šokių grupė, koncerto pertraukoje smaguriavo skanūs šokoladus. Tai drg. S. Sasnos dovana. Dėkui, drauge!

Taigi, dar kartą reiškiamė gilią padėką dalyvavusiems chorams, pavieniams menininkams ir atskiriems draugams už gražią kooperaciją ir malonų draugiškumą.

Parengimo Komisija.

ENTUZIASTISKAI PASVEIKINOME "NESUSIPRATIMĄ"

Balandžio 23-čią, pirmą kartą Brooklyne tapo suvaidintas naujas veikalas "Nesusipratimas". Nuostabiai vykusiai jį suvaidinusių aktorių mėgėjai, o taip pat ir veikalo autorius Rojus Mizara buvo entuziastiškai pasveikinti užbaigus vaidinimą.

"Juokėmės ir verkėme, verkėme ir vėl juokėmės," primena kiekvienas susitiktas to popiečio dalyvis.

Apie patį veikalą ir vaidinimą bus rašoma atskirai, sekamos laidoje. Norisi pri-

minti tikrai tiek, jog Lietuvių Liaudies Teatras, vadovybėje Jono Valenčio, su tuo veikalu šį sekmadienį, balandžio 30-čią vyks į New Haven, Conn. O gegužės 21-ą jį suvaidins Hartford, Conn.

Nepastebėjau, ar hartfordiečiai matė veikalą. Tačiau iš New Haveno buvo atvykęs veikalą pamatyti Jonas Petkus. Pareiškė esąs labai nudžiugęs, kad jo miesto ir apylinkės lietuviai turės progą pamatyti "Nesusipratimą". Rep.

Kur Gruposis Lietuvių Būrys Gegužinėje?

Praėjusį šeštadienį, Webster Hall, įvyko masinė ir atstovinga Pirmosios Gegužės Paradui priruošti konferencija. Vadovaujantis čia gautais iš dalyvausiančių organizacijų raportais apie tai, kiek kožna tikisi sumobilizuoti maršuotojų, komitetas nustatys, kur ir kuriuo laiku grupės susirinks.

Sekite sekamos Laisvės

laidose tilpsiančius Lietuvių Komiteto pranešimus apie tai, kur ir kada susirinks lietuviai. Pernai turėjome išpūdingą būrį. Siemet laikai, mūsų darbams ir uždavimams, mūsų gerovei grėsia ne mažesni pavojai. Norintieji taikos ir gerovės, nesilikite namie! Būkite pasiruošę paradui skubėti tiesiai iš darbo.

Paradas įvyks pirmadienį, gegužės (May) 1-ą. Eisinga bus tuo pat ruožtu, kaip praėjusiais keleriais metais—nuo 39th St., ant 8th Ave. iki 17th St.; ant 17th St. iki Union Square, New York.

Lietuvių Komitetas.

Draugiška Pastaba

Užpraėjusį sekmadienį, balandžio 16-ą dieną, Liberty Auditorijoje, Richmond Hill įvyko Aido Choro pavasarinis koncertas ir išėjo gana gražiai. Laisvės redakcija jį aprašė, tai aš nei nebandysiu apie koncertą ir rašyti. Aš tik matau reikalą pastebėti Aido Choro vyrų dubeltavimą kvartetui, kuris koncerte dainavo tris dainas ir nei vienos dainos žodžių atmintinai nemokėjo. Kada chorvedys užkomandavo juos dainuoti, tai jie griebėsi žiūrėti į popierius, kurias turėjo rankose. Padainuoja keletą žodžių ir vėl žiūri į popierius. Ir taip dėjosi per visas tris dainas.

Taigi, už tai ir reikia jums, vyrukai, duot draugišką pastabą, kad būtinai turit išmokt žodžius. Nemokėjimas atmintinai žodžių yra apsilėdimas. Jokio pasiteisinimo arba atleidimo tame nėra. Žinoma, atleistina būna, jeigu kokie nors užmiršimai arba neįspildymai įvyksta, bet ne už žodžių nemokėjimą per visą dainą arba per tris. Atminti, kad veikalus vaidinant aktorius kartais prisiema išmokt atmintinai 150 puslapių knygą ir išmoksta, o jūs keletą dainos posmų neišmokstat.

Mokinimosi taisyklės rodo, kad dainininkai, paėmę dainą mokiniams, turėtų žodžius atmintinai išmokt ir paskui mokytis dainuoti. Ir tas yra labai praktiška. Ir taipgi nereikia niekad imt vienu kartu mokiniams daug dainų: vieną ar dvi, tai ir užtenka.

Manau, kad ši draugiška pastaba neužgąs nei vieno, bet paragins ateityje išmokt žodžius.

Koncerte Buvęs.

Mirė Stanislovas Paulauskas

St. Paulauskas, 65 metų amžiaus, gyvenęs 628 E. 14th St., New York, mirė balandžio 22-ą, namie. Pašarvotas Matthew P. Ballas Funeral Home, 660 Grand Street, Brooklyn. Laidos balandžio 25 d., Alyvų Kalnelio Kapinėse.

Velionis paliko liūdėsyje pusseserę Oną Malinauskienę, gyvenančią East Rochester, N. Y., giminaitę Thelmą Makutėnienę (Malinauskaitę), gyvenančią Cranford, N. J., ir tolimesnius gimines.

Paulauskas buvo ilgametis dienraščio Laisvės skaitytojas ir prietelius, užrašinėtojas. Kur tik kuomet ėjo, visuomet nešdavosi su savimi Laisvę. Ir niekad nedvejodavo paaiškinti žmonėms, dėl ko ir jie turėtų Laisvę skaityti.

Pastarieji jo gyvenimo metai buvo vargani. Būdavęs visur, visuomet dalyviu visuomeniškų susirinkimų ir pramogų, dabar jose nebegalėjo dalyvauti, nes sirgindė, pasikliausias septyneriais metais dažnai turėdavo pabūti ligoninėje. Ypač jo regėjimas buvo pašlijęs. Nebegalėdamas dirbti savo amate, iš karto bandė verstis pardavinėdamas įvairias smulkmenėles, greta to ir literatūrą. Vėliausiais laikais ir tas pasidarė nebeįmanoma. Tik dėka gerom d. pastangoms jis tebeturėjo gerą priežiūrą ir nebuvo paliktas vienišu. Ilga liga jam, kaip ir kiekvienam darbo žmogui, pasidarė per sunki našta.

Reiškiamė užuojautą velionies artimiesiems. R.

Balandžio 23-čią paskelbta Izraelio nepriklausomybės diena New Yorko valstijoje ir mieste.

BROOKLYNIEČIAI SVEIKINA DIENRAŠČIO VILNIES SUVAŽIAVIMĄ

Pereitą savaitę puikiai pavykusi R. Mizaros pjesės "Nesusipratimas" vaidinimo gėra grupė pažangiosios spaudos patrijų prisiminė Chicago dienraščio Vilnies šėrininkų suvažiavimą.

Per mane suvažiavimą sveikino sekami:

Jonas Gužas \$5.00
St. Sasna 5.00
V. Bunkus 2.00
Karolis Čiuberkis (iš Fair-lawn, N. J.) 2.00
M. ir C. Brown 2.00
Ant. Balčiūnas 3.00
M. Grigas 1.00
H. ir W. Keršulaj 1.00
M. Klimas 1.00
Ant. Linkus 1.00
J. Bimba (iš Paterson, N. J.) 1.00
F. Belskienė 1.00
Onytė 1.00
Baltrušaičiai 1.00
P. Grabauskas 1.00
Adomas Dagis 1.00
M. Misevičius 1.00
F. Vaitkus 1.00
Leonas Jakštys 1.00
M. Liepa 1.00
Sirdingai aciū visiems. Žinau, kad daug kitų įdavę pasveikinimus per kitus draugus. Bet taipgi dar daug gerų pažangiosios spaudos prietelių neturėjo progos išeiti savo pasveikinimus. Tatai vi-

si prašomi padaryti prie pri-mos progos.
Dienraščio Vilnies šėrininkų suvažiavimas įvyks gegužės 7 d. Laiko nedaug bėpaliko.
A. Bimba.

Per P. Buknį

J. Urbonas \$5.00
K. Petrikiene 5.00
Ignas Bėčis 5.00
A. Ate 5.00
M. Panelis 5.00
S. ir J. Cedronai 2.00
Mary Kreivėnienė 2.00
A. Gabrėnas 2.00
F. Kazokienė 1.50
A. Dugėlienė 1.00
A. Mureika 1.00
W. Brazauskas 1.00
Geo. Waresonas 1.00
Nežinomas50

Viso \$37.00

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gerai Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir šeimoms

Telefonas
EVergreen 4-9407 TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9-12 ryte; 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

GREENWOOD WINE & LIQUOR STORE

L 5487
Stanley Rutken & Edward Rutken
(Rutkunai) Savininkai
Kokių tik likerų jums reikia, Amerikos išdirbimo ar importuotų, kreipkitės pas Rutkūnus—
8707 111th St., Richmond Hill, N. Y.
(Prie BMT Jamaica Line 111th Stoties)
arba Telefonuokite Virginia 7-0700
ir Rutkunai pristatys jums į namus.

Vestuvėms, krikštynoms, gimtadienių pokiliams ir visokioms parėms į namus ar į svetaines, Rutkunai atveža jums likerius.

Petras Kapiskas

PALAIKO
Bar & Grill
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS

32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-8174

TELEPHONE
STAGG 2-5043

RES. TEL.
HY. 7-3631

MATTHEW P. BALLAS

BIELIAUSKAS, LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRONAS, Manager
(Laisniuotas Balsmuotojas)

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
Pulkai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

VISI URMU Į BAZARĄ

Seniai laukiamas mūsų bazaras jau įvyksta
ši Sekmadienį

Balandžio 30 April

Daug sudovantų daiktų bus išleidžiama visai žemomis kainomis. Pasinaudokite proga, ateikite ir pasirinkite sau patinkamų daiktų.

Šis Bazaras bus

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill N. Y.

Prašome įsitęmyti, kad tai bus dieninis bazaras, prasidės 2-ą valandą po pietų. Muzika — nuo 5-tos, tęsis iki vidurnakčio. Nevažiuokite į laukus, ateikite į bazarą anksti.

Ižanga tik 40c.

Pasinaudokite nepaprastai žema ižanga:
Tik už 40c jūs galėsite šokti visą popietį ir vakare iki vėlumos.

Čia galėsite pavalgyti ir gerus pietus, nes gausinės pagaminės geriausių valgių už prieinamas kainas.

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo
13 Kuopa.